

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Faisala Husseiniho v právní věci žalobce: **PhDr. D. Š.**, zastoupený JUDr. Tomášem Pezlem, advokátem se sídlem Dobrovského 553/8, Praha 7, proti žalované: **rektorka Univerzity Karlovy**, se sídlem Ovocný trh 560/5, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2025, č. j. 5 A 23/2023-68,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 19. 6. 2023, č. j. UKRUK/199331/2023-4, bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí děkana Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy (dále jen „*správní orgán I. stupně*“) ze dne 16. 2. 2023, č. j. UKFSV/19206/2023, kterým bylo podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (dále jen „*zákon vysokých školách*“), ve spojení s čl. 10 odst. 8 písm. c) Studijního a zkušebního řádu Univerzity Karlovy (dále jen „*Studijní a zkušební řád*“) ukončeno studium žalobce v doktorském programu *Politologie*. Důvodem ukončení žalobcova studia bylo nesplnění povinností vyplývajících z individuálního studijního plánu, které spočívalo v tom, že žalobce – přestože mu bylo studium opakovaně prodlouženo celkem o 3,5 roku – neodevzdal ve stanoveném termínu text disertační práce k tzv. „*velké obhajobě*“ (závěrečná veřejná obhajoba disertační práce podle čl. 11 Studijního a zkušebního řádu – pozn. NSS).

[2] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu u Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“), který ji rozsudkem ze dne 30. 4. 2025, č. j. 5 A 23/2023-68, jako nedůvodnou zamítl.

[3] Městský soud nejprve shrnul skutečnosti zjištěné ze správního spisu. Uvedl, že žalobce od září 2015 studoval na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy doktorský studijní program *Politologie* v prezenční formě studia. Ve studiu postupoval podle individuálního studijního plánu schváleného školitelem a oborovou radou, který stanovil plánovaný termín tzv. „*malé obhajoby*“ (prezentace „pracovní“ verze disertační práce předcházející finální „*velké obhajobě*“ – pozn. NSS) na zimní semestr 2018/2019 a termín velké obhajoby pak na letní semestr 2018/2019. V prvních třech letech studia žalobce dle pravidelných ročních hodnocení splnil veškeré povinnosti stanovené individuálním studijním plánem a ve čtvrtém ročníku mu zbývala k dokončení toliko obhajoba disertační práce. Tento úkol si žalobce se souhlasem oborové rady přesunul nejdříve do pátého a následně i do šestého ročníku studia. V akademickém roce 2020/2021 svůj úkol částečně splnil odevzdáním rozpracované disertační práce k „*malé obhajobě*“, přičemž současně požádal o možnost složení „*velké obhajoby*“ v akademickém roce 2021/2022 a zdůraznil svůj cíl „*předložit disertační práci v akademickém roce 2021/2022 k velké obhajobě a tím studium завершит*“. Oborová rada žalobci opětovně vyhověla a v ročním hodnocení uvedla, že „*vzhledem k náročnosti zpracování tématu souhlasí s doporučením školitele, aby si doktorand převedl splnění povinnosti závěrečné obhajoby disertační práce do akademického roku 2021/2022 a doporučuje doktorandovi, aby se pokusil dopracovat svou disertační práci co nejdříve, tj. nikoli září 2022.*“ Žalobce následně tento studijní úkol v akademickém roce 2021/2022 nesplnil. V rámci ročního hodnocení plnění individuálního studijního plánu připravovaného v září 2022 uvedl, že se během uplynulého období zapojoval do dalších vědeckých činností a aktivit a současně dokončoval rozpracované odborné výstupy. Paralelně s tím zapracovával podněty a doporučení oponentů po „*malé obhajobě*“ disertační práce a práci plánuje dokončit a odevzdat k „*velké obhajobě*“ v horizontu několika týdnů. Oborová rada znovu souhlasila s pokračováním žalobcova studia, uložila mu však, aby svou disertační práci přihlásil k obhajobě nejpozději do konce listopadu 2022. Žalobce tuto povinnost nesplnil, proto oborová rada při mimořádném hodnocení plnění individuálního studijního plánu dne 21. 12. 2022 dospěla k závěru, že žalobce „*nesplnil podmínky mimořádného hodnocení, neboť neodevzdal disertační práci k závěrečné obhajobě [...] OR (oborová rada – pozn. NSS) proto hodnotí plnění povinností stupněm C*“. Následně bylo zahájeno řízení o ukončení žalobcova studia, v rámci něhož byla vydána výše uvedená správní rozhodnutí.

[4] Poté se městský soud zabýval žalobní námitkou, že oborová rada při svém hodnocení plnění povinností žalobce v akademickém roce 2021/2022 vycházela z nesprávného podkladu školitele a že žalobce svou disertační práci v uvedeném roce doplnil o 20 normostran. V této souvislosti uvedl, že žalobce již tuto námitku v obdobném znění uplatnil v řízení před správním orgánem I. stupně i v odvolacím řízení, přičemž odkázal na příslušné pasáže správních rozhodnutí, v nichž se správní orgány s touto námitkou vypořádaly. Městský soud následně konstatoval, že vypořádání dané námitky správními orgány považuje za vyčerpávající, ztotožnil se s ním a pro stručnost na něj odkázal.

[5] Nadto městský soud zdůraznil, že se žalobce dostával do prodlení s dokončením poslední studijní povinnosti opakovaně. Oborová rada jeho žádostem o přesunutí obhajoby disertační práce do následujícího akademického roku několikrát (vždy po individuálním

pokračování

zhodnocení průběhu studia) vyhověla. V hodnocení za rok 2021/2022 však doporučila, aby žalobce uskutečnil obhajobu své disertační práce co nejdříve. Žalobci proto muselo být zřejmé, že právě dokončení disertační práce představuje prioritu, na kterou by měl soustředit veškerou svou pozornost.

[6] Ze správního spisu podle městského soudu nevyplývalo, že by bylo hodnocení žalobcova školitele neobjektivní a že by školitel s žalobcem přerušil komunikaci. Naopak školitel podle městského soudu opakovaně nabízel možnost konzultace, kterou žalobce nevyužil.

[7] Městský soud dále konstatoval, že správní orgány rozhodující o ukončení doktorského studia nejsou bez dalšího povinny vycházet z hodnocení oborové rady, jelikož toto hodnocení pro ně není závazné. V posuzované věci však správní orgány podle městského soudu nepochybily, pokud z hodnocení oborové rady vycházely. Z rozhodnutí žalované vyplynulo, že se věcnou správností doporučení oborové rady k ukončení žalobcova studia zabývala. Mezi stranami nebylo sporné, že žalobce svou povinnost dokončit disertační práci v průběhu akademického roku 2021/2022 ani následně v průběhu zimního semestru akademického roku 2022/2023 nesplnil. V takovém případě tedy nebylo dle názoru městského soudu pochyb o tom, že doporučení oborové rady k ukončení žalobcova studia bylo věcně opodstatněné.

[8] K žalobcově námitce nerovného zacházení městský soud uvedl, že tuto námitku žalobce také uplatnil již ve správním řízení, přičemž žalovaná se s ní vyčerpávajícím způsobem vypořádala. Žalobce pak v žalobních bodech nepředestřel konkrétní názorovou oponenturu, kterou by závěry žalované zpochybnil. Městský soud se proto ztotožnil s argumentací žalované a doplnil, že již z obsahu pojmu „*individuální studijní plán*“ vyplývá, že každý studijní plán je tvořen „*na míru*“ konkrétnímu studentovi. Z logiky věci pak nelze jeho stav plnění srovnávat s plány připravenými „*na míru*“ ostatním studentům. Průběh studia dvou studentů tedy nelze z povahy věci srovnávat. Podle městského soudu rovněž nebylo zřejmé, na základě jakých konkrétních skutečností žalobce dospěl k závěru o srovnatelnosti jeho případu s případy dvou dalších studentů, na které žalobce poukazoval. Ze zápisů ze zasedání oborové rady ze dne 27. 9. 2022 a ze dne 31. 3. 2023, na které žalobce odkazoval, lze zjistit toliko jména studentů doktorského studia, ročník jejich studia a stav rozpracovanosti disertační práce, nelze však seznat podrobnější skutkové důvody, pro které studenti studium doposud nedokončili, ani zda je jejich situace srovnatelná se situací žalobce.

[9] Městský soud rovněž nepřisvědčil žalobcově námitce porušení legitimního očekávání, jelikož žalobce pouze obecně tvrdil, že v minulosti běžně docházelo v obdobných případech k prodlužování studia se sankcí v podobě hodnocení stupněm B, které reflektovalo nesplnění studijních povinností v řádné době. Existenci takové správní praxe však žalobce podle městského soudu neprokázal.

[10] Žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) napadá rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“).

[11] Stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, jelikož v něm městský soud pouze potvrdil správnost rozhodnutí žalované, aniž by se vypořádal s žalobními námitkami. Konkrétně stěžovatel tvrdí, že v odstavci 32 odůvodnění napadeného rozsudku se městský soud při vypořádání námítky nerovného zacházení „*vybnuł vlastnímu přezkumu*“ a pouze odkázal na odůvodnění rozhodnutí žalované. Stěžovatel má za to, že v žalobě předložil konkrétní argumenty zpochybňující správnost úvah žalované, městský soud byl proto povinen se s touto argumentací vypořádat a uvést vlastní důvody, proč ji nepovažuje za správnou.

[12] Dle stěžovatele bylo rovněž zákonnou povinností žalované dodržovat zákaz diskriminace a nerovného zacházení a žalovaná byla povinna prokázat, že k diskriminaci nedošlo. Pokud v tomto ohledu městský soud napadené rozhodnutí nezkoumal, ačkoliv stěžovatel nerovné zacházení v žalobě výslovně namítal, je podle stěžovatele zřejmé, že odůvodnění napadeného rozsudku není úplné.

[13] Městský soud se podle stěžovatele dále nevypořádal se skutečností, že se ve prospěch stěžovatele vyjádřila také ombudsmanka školy. Přestože ombudsmani působící v rámci veřejných vysokých škol nejsou správními orgány, měly by být jejich závěry brány v potaz. V opačném případě by jejich existence byla podle stěžovatele zbytečná. Argumentace žalované, kterou městský soud dle stěžovatele bez dalšího převzal, je založena na tvrzení, že ombudsmanka neměla úplný spis a žalovaná se s jejím stanoviskem neztotožnila. Takovou argumentaci by však dle názoru stěžovatele neměl městský soud převzít bez dalšího zkoumání.

[14] Podle stěžovatele ze správního spisu rovněž vyplývá, že měl disertační práci připravenou k odevzdání, nicméně žádal nejdříve o vypořádání svých námitek k hodnocení školitele. Stěžovatel se proto domnívá, že závěr o neodevzdání jeho disertační práce nemůže obstát a městský soud jej neměl přejímat, ale měl k němu zaujmout vlastní stanovisko.

[15] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pak stěžovatel spatřuje také v tom, že městský soud konstatoval, že žalobce nedoložil běžnou praxi prodlužování studia, ačkoliv měl k dispozici zápisy z jednání Oborové rady, ze kterých je patrné, že k prodlužování studia docházelo i u jiných studentů.

[16] Městský soud podle stěžovatele pochybil rovněž při posouzení porušení „*zásady rovného zacházení*“ ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu, jelikož dospěl k závěru, že z důvodu existence individuálního studijního plánu nelze případy jednotlivých studentů doktorského studia srovnávat. „*Zásada rovného zacházení*“ dle stěžovatele nevyžaduje, aby byly srovnávané případy ve všech myslitelných aspektech identické, naopak vyžaduje, aby správní orgán na skutkově podobné případy aplikoval stejná kritéria a postupy. Stěžovatel má za to, že srovnatelnost případů je třeba posuzovat podle klíčových parametrů situace, v níž se studenti nacházejí (např. délka studia, povaha nesplněné povinnosti, absence objektivních překážek ve studiu či podobný průběh plnění ostatních povinností). Paušální odmítnutí jakékoliv srovnatelnosti případů s odkazem na individuální studijní plán by pak vedlo k absurdnímu a neudržitelnému závěru, že na studenty doktorských studijních programů se „*zásada rovného zacházení*“ nevztahuje.

pokračování

[17] Stěžovatel dále namítá nesprávné právní posouzení otázky vzniku legitimního očekávání. Dle jeho názoru se městský soud zaměřil na existenci ustálené správní praxe, avšak zcela pominul, že legitimní očekávání může být založeno i individuálním ujištěním ze strany správního orgánu. V případě stěžovatele opakovaně docházelo k vyhovění jeho žádostem o prodloužení studia, což dle stěžovatele mohlo vzbudit důvodné očekávání, že pokud bude nadále prokazovat alespoň dílčí postup v práci, nebude jeho studium bez varování náhle ukončeno.

[18] Podle stěžovatele je také správní řízení zatíženo vadou, pro kterou měl městský soud rozhodnutí žalované zrušit. Tuto vadu stěžovatel spatřuje v tom, že správní orgány dle jeho názoru pouze mechanicky převzaly závěr oborové rady, aniž by provedly vlastní, komplexní „*správní uvážení*“.

[19] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti nesouhlasí s argumentací stěžovatele, ztotožňuje se s napadeným rozsudkem a odkazuje na své rozhodnutí. V závěru vyjádření žalovaná navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[20] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s. ř. s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[21] Kasační stížnost není důvodná.

[22] Úvodem Nejvyšší správní soud podotýká, že byť rozsudek městského soudu označuje jako žalovanou Univerzitu Karlovu, odvolacím orgánem je v nynější věci podle § 68 odst. 4 zákona o vysokých školách rektorka, nikoli veřejná vysoká škola, a proto je podle § 69 s. ř. s. rektorka i žalovaným správním orgánem před soudem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006-63, č. 1112/2007 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Jde však pouze o formální pochybení, neboť i ve věcech, v nichž je účastníkem veřejná vysoká škola, za ni jedná právě rektor (§ 10 odst. 1 zákona o vysokých školách). Fakticky tedy v řízení nebylo jednáno s někým jiným (procesní úkony ve věci činila rektorka či jí pověřená osoba), a proto nejde o vadu řízení způsobující jeho zmatečnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2004, č. j. 3 Ads 11/2004-84, č. 459/2005 Sb. NSS).

[23] K námitkám v kasační stížnosti zdejší soud předesílá, že z § 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s., a ze setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014-70) vyplývá, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti proto do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale logicky i obsah rozsudku soudu. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody,

pro které napadá rozhodnutí městského soudu. Jinak řečeno, pokud stěžovatel formuloval kasační námitku velmi obecně, obdrží na ni od soudu pouze stručnou odpověď.

[24] Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení námitky nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu. Případnou nepřezkoumatelností rozsudku je totiž povinen se podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti, a to i bez námitky stěžovatele. Vlastní přezkum rozsudku je pak možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy že je srozumitelný a vychází z důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku jeho rozhodnutí. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje.

[25] Městský soud v rozsudku řádně a srozumitelně vyložil důvody svého rozhodnutí, vypořádal se se všemi podstatnými žalobními námitkami a jeho závěry jsou podpořeny srozumitelnou a logickou argumentací (viz odstavce 11 až 39 napadeného rozsudku). O tom, že je napadený rozsudek opřen o dostatek relevantních důvodů, ostatně svědčí i skutečnost, že stěžovatel s jeho závěry věcně polemizuje v kasační stížnosti, což by v případě nepřezkoumatelnosti rozsudku fakticky nebylo možné.

[26] Pokud jde o stěžovatelovo tvrzení, že městský soud pouze převzal závěry žalované, Nejvyšší správní soud podotýká, že již v rozsudku ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005–130, č. 1350/2007 Sb. NSS, uvedl, že *„je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou“*.

[27] Zdejší soud nesouhlasí se stěžovatelem, že v žalobě *„předložil konkrétní argumentaci zpochybňující správnost úvah žalované“*. Naopak ze soudního spisu městského soudu vyplývá, že žalobce v žalobě pouze obecně namítal porušení zásady rovného zacházení a poukazoval na to, že v případech některých jiných studentů bylo postupováno odlišně. Na tyto případy však stěžovatel poukazoval již ve správním řízení a žalovaná se s touto námitkou ve svém rozhodnutí řádně vypořádala, neboť uvedla, v čem byly dané případy od případu stěžovatele odlišné. Městský soud proto nepochybil, pokud na tyto závěry žalované pro stručnost odkázal.

[28] Nadto je třeba zdůraznit, že městský soud při vypořádání námitky nerovného zacházení nezůstal u pouhého odkazu na odůvodnění žalované, ale v odstavci 33 napadeného rozsudku také uvedl skutečnosti, které sám považoval za důležité. Především městský soud zdůraznil, že ze zápisů z jednání oborové rady nelze seznat podrobnější důvody, pro které studenti, na jejichž případy stěžovatel poukazoval, studium doposud nedokončili, a zda je jejich situace srovnatelná s případem stěžovatele. Není tedy pravdou, že se městský soud *„vyhnul vlastnímu přezkumu“*, jak tvrdí stěžovatel.

[29] Rovněž neobstojí ani stěžovatelova obecná výtku, že městský soud nezkoumal, zda žalovaná prokázala, že nedošlo k diskriminaci. Stěžovatel totiž v žalobě výslovně nenamítal, že by žalovanou tížilo důkazní břemeno ohledně toho, že se nedopustila diskriminace. Obecnou námitkou nerovného zacházení se pak městský soud zabýval (jak

pokračování

bylo uvedeno výše) zejména v odstavci 33 napadeného rozsudku, přičemž z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, proč ji neshledal důvodnou.

[30] Pokud jde o to, že se městský soud v napadeném rozsudku nezabýval skutečností, že se ve prospěch stěžovatele vyjádřila ombudsmanka školy, Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel tuto skutečnost tvrdil v souvislosti s námitkou porušení zásady rovného zacházení, se kterou se městský soud řádně vypořádal. Povinností správního soudu přitom není reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhle vyvrátit; jeho úkolem je uchopit obsah a smysl argumentace účastníka řízení jako celku a vypořádat se s ní. Těmto požadavkům napadený rozsudek dostal. Nadto – jak sám stěžovatel uvádí – se stanoviskem ombudsmanky zabývala již žalovaná ve svém rozhodnutí, přičemž stěžovatel v žalobě s její argumentací nijak konkrétně nepolemizoval (např. netvrdil, že podklady, které měla ombudsmanka k dispozici, byly dostatečné). Za této situace tedy bylo dostačující, pokud městský soud v této souvislosti pro stručnost odkázal na závěry žalované, se kterými se ztotožnil.

[31] Stěžovatelovo tvrzení, že měl disertační práci připravenou k odevzdání a pouze čekal na vypořádání připomínek k hodnocení školitele, pak zdejší soud považuje za účelové. Ze správního spisu nevyplývá, že stěžovatel byl připraven svou práci odevzdat. Naopak ve svém hodnocení ze dne 22. 9. 2022 sám uvedl, že „[v] horizontu několika týdnů zbývá práci dokončit a odevzdat ji k velké obhajobě.“ Obdobně pak v e-mailové komunikaci se školitelem ze dne 23. 9. 2022 uvedl, že předpokládá, že by práci „v následujícím horizontu poslal už jako celek ke komentářům – po jejich následném zapracování a vypořádání pak následně bude možné práci odevzdat k velké obhajobě.“ Z uvedeného je tedy zřejmé, že nejpozději v září 2022 ještě stěžovatel nebyl připraven svou disertační práci odevzdat, přičemž ani z jeho pozdějších vyjádření nevyplývá, že by se tato skutečnost změnila (i v mimořádném hodnocení ze dne 7. 12. 2022 stěžovatel hovoří pouze o „dalším postupu směřujícím k finalizaci disertační práce“). Navíc, pokud by stěžovatel skutečně byl připraven práci odevzdat do 30. 11. 2022, nepochybně by tak učinil. Byť nyní tvrdí, že čekal na vypořádání námitek k hodnocení školitele, v něm mu školitel vytýkal právě nedokončení disertační práce. Důvodnost této výtky by tedy stěžovatel nejlépe vyvrátil právě odevzdáním práce.

[32] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pak nezpůsobuje ani skutečnost, že městský soud dospěl k závěru, že stěžovatel nedoložil běžnou praxi prodlužování studia. Je pravdou, že stěžovatel odkazoval na zápisy z jednání oborové rady, z nichž vyplývá, že některým studentům bylo studium prodlouženo. Městský soud se nicméně těmito zápisy zabýval, přičemž jak již bylo uvedeno výše, dospěl k závěru, že ze zápisů z jednání oborové rady nevyplývá srovnatelnost stěžovatelem poukazovaných případů s jeho případem (a tedy ani běžná praxe prodlužování studia v obdobných případech). Pro úplnost pak Nejvyšší správní soud dodává, že běžnou praxi prodlužování studia v případech obdobných případu stěžovatele nedokládá ani případné prodloužení studia jiným studentům v nižších ročnících (než ve kterém studoval stěžovatel), které je v zápisech z jednání oborové rady zmíněno.

[33] S ohledem na výše uvedené tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek městského soudu není nepřezkoumatelný.

[34] Kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není dán.

[35] Co se týče námitky nesprávného posouzení porušení zásady rovného zacházení, Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem v tom, že samotná „individualita“ studijního plánu bez dalšího nevyklučuje srovnatelnost případů jednotlivých studentů doktorských studijních programů. V tomto ohledu tedy musí Nejvyšší správní soud závěr městského soudu korigovat.

[36] Případné porušení zásady rovného zacházení nelze u studentů doktorských studijních programů obecně vyloučit, a to zejména v případech zjevně odlišného zacházení (např. pokud by jednomu studentovi bylo studium pro neodevzdání disertační práce ihned ukončeno, zatímco jiným by bylo opakovaně prodlužováno), aniž by pro to existoval pádný důvod. O takový případ se však v nyní projednávané věci nejedná.

[37] Stěžovatel v žalobě v souvislosti s tvrzeným nerovným zacházením odkazoval na případ studenta, který povinnost malé i velké obhajoby splnil až v samotném závěru osmého roku svého studia, a dále na případ studenta, který za svůj sedmý rok studia nijak nepokročil se svou disertační prací, přesto mu oborová rada umožnila dále pokračovat ve studiu bez jakékoliv sankce. Zdejší soud nicméně zdůrazňuje, že zacházení s jednotlivými studenty doktorských studijních programů nelze srovnávat pouze na základě dílčích izolovaných informací (délka studia a postup na disertační práci), jak to činí stěžovatel v projednávané věci, nýbrž je třeba zohlednit všechny relevantní aspekty dané věci. Pro hodnocení plnění studijního plánu pak může být – vedle stěžovatelem zmiňovaných skutečností – významná také např. náročnost tématu disertační práce daného studenta, jeho komunikace se školitelem nebo případně skutečnost, že mu v minulosti v řádném plnění studijních povinností bránily objektivní okolnosti.

[38] Městský soud nicméně svůj závěr o nedůvodnosti námitky nerovného zacházení nezaložil pouze na tom, že studium dvou studentů nelze srovnávat, ale také na tom, že stěžovatel srovnatelnost (resp. podobnost) jím namítaných případů konkrétně netvrdil a neprokázal. Konkrétně městský soud v odstavci 33 odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že *„z námitky žalobce nelze seznat, na základě jakých konkrétních skutečností žalobce dospěl k závěru o srovnatelnosti jeho případu a případu dvou studentů, na které poukazuje. Odkazuje-li na zápisy ze zasedání oborové rady z 27. 9. 2022 a z jednání OR (oborové rady – pozn. NSS) politologie UK (31. 3. 2023), z těchto zápisů toliko vyplývají konkrétní jména studentů doktorského studia, ročník jejich studia a stav rozpracovanosti disertační práce. Z těchto zápisů tak nelze seznat podrobnější (skutkové) důvody, pro které studenti studium doposud nedokončili ani, zda je jejich situace srovnatelná se situací žalobce. Přitom věcné hledisko důvodů je stěžejní pro posouzení důsledků nesplnění povinností, když dle čl. 10 odst. 9 SZŘ UK (Studijního a zkušebního řádu – pozn. NSS) platí, že pokud student z důvodů zvláštního zřetele hodných, které nastaly bez jeho zavinění splnil individuální studijní plán neúplně, platí, že individuální studijní plán splnil. Pokud plnění povinností podle individuálního studijního plánu bránily závažné okolnosti, které nastaly bez zavinění studenta, nemůže být hodnocen podle odstavce 8 písm. c)“*. S touto argumentací městského soudu se Nejvyšší správní soud i s ohledem na výše uvedené ztotožňuje. Stěžovatel proti ní ostatně v kasační stížnosti ani výslovně nebrojí. Závěr městského soudu o nedůvodnosti námitky nerovného zacházení proto obстоjí.

[39] K námitce, že městský soud při posouzení vzniku legitimního očekávání nezohlednil možnost individuálního ujištění ze strany správního orgánu, Nejvyšší správní soud uvádí,

pokračování

že v řízení před městským soudem stěžovatel vznik svého tvrzeného legitimního očekávání spojoval pouze s ustálenou praxí správních orgánů. Existenci individuálního ujištění ze strany správního orgánu stěžovatel netvrdil.

[40] Přezkum rozhodnutí správních orgánů ve správním soudnictví je koncipován jako přezkum prováděný v mezích žalobních bodů, je tedy ovládán přísnou dispozitivní zásadou vyjádřenou v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Správní soud tedy není oprávněn provádět obecnou kontrolu zákonnosti správního rozhodnutí, nýbrž je vázán rozsahem uplatněných žalobních bodů. Výjimku z tohoto pravidla představují pouze případy, kdy je správní rozhodnutí stiženo vadami, k nimž je soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti, jako je například nicotnost rozhodnutí, jeho nepřezkoumatelnost nebo jiné závažné procesní vady, které mají již ze své podstaty vliv na zákonnost rozhodnutí (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2012, č. j. 1 Afs 67/2012–48; ze dne 23. 4. 2020, č. j. 1 Afs 479/2019–30; nebo ze dne 12. 9. 2025, č. j. 3 Afs 14/2024–62).

[41] Správní soud není oprávněn (a tím méně povinen) za žalobce domýšlet či doplňovat žalobní námitky, které nebyly v žalobě výslovně uplatněny, respektive přezkoumávat napadené rozhodnutí z jiných než žalobcem uplatněných důvodů. Takový postup je v rozporu nejen s dispoziční zásadou, ale i s principem rovnosti účastníků řízení, jak je zakotven v čl. 96 odst. 1 Ústavy, čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a § 36 odst. 1 s. ř. s. Pokud by soud založil své rozhodnutí na právních nebo skutkových úvahách, které nebyly předmětem žaloby, a k nimž se tak účastníci nemohli vyjádřit, jednalo by se nadto o rozhodnutí překvapivé, které by mohlo vést k porušení práva na spravedlivý proces (viz již citovaný rozsudek č. j. 3 Afs 14/2024–62).

[42] S ohledem na výše uvedené tedy bylo povinností stěžovatele, aby v žalobě tvrdil existenci individuálního ujištění ze strany správních orgánů, v důsledku něhož mu mělo vzniknout legitimní očekávání. Pokud tak stěžovatel neučinil, nebyl městský soud povinen (a dokonce ani oprávněn) tuto skutečnost z vlastní iniciativy posuzovat. Městský soud proto nepochybil, pokud při posuzování vzniku stěžovatelova legitimního očekávání nezjišťoval existenci případného individuálního ujištění ze strany správních orgánů.

[43] Nad rámec nezbytného Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel byl v průběhu svého studia školitelem upozorňován na to, že dokončení a odevzdání disertační práce k obhajobě by mělo být jeho hlavní prioritou. Rovněž oborová rada stěžovateli již v hodnocení za akademický rok 2020/2021 doporučila, aby svou disertační práci dokončil co nejdříve, tj. nikoliv v září 2022 (viz odst. [3] tohoto rozsudku). Navíc, ani když stěžovatel svou povinnost obhájit disertační práci v akademickém roce 2021/2022 opět nesplnil, nebylo mu bezprostředně navrženo ukončení studia, ale bylo mu umožněno ve studiu pokračovat pouze s dodatečnou podmínkou, že musí disertační práci odevzdat k obhajobě do 30. 11. 2022 (což bylo plně v souladu s jeho vlastním slibem práci dokončit „v horizontu několika týdnů“). Za této situace tedy mohlo stěžovateli stěží vzniknout důvodné očekávání, že jeho studium bude i při dalším odkládání odevzdání disertační práce prodlužováno. Stejně tak nelze hovořit o tom, že by stěžovatelovo studium bylo ukončeno „náhle“ a „bez varování“.

[44] Kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) tedy rovněž není dán.

[45] Co se týče namítané vady správního řízení spočívající v neprovedení vlastního „*správního uvážení*“, pro kterou měl městský soud rozhodnutí žalované zrušit, Nejvyšší správní soud předně podotýká, že stěžovatel sice používá pojem „*správní uvážení*“, ale v projednávané věci se o správní uvážení nejedná.

[46] Správní uvážení je takový postup, v rámci něhož má správní orgán na základě zákonného zmocnění po zjištění skutkového a právního stavu možnost volné úvahy, resp. volby mezi několika variantami svého postupu, přičemž všechny tyto varianty jsou právem předvídané (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2025, č. j. 22 As 44/2025–25).

[47] Podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách *studium se dále ukončuje nesplní-li student požadavky vyplývající ze studijního programu podle studijního a zkušebního řádu*. Pokud tedy správní orgán v řízení zjistí, že student nesplnil požadavky stanovené studijním a zkušebním řádem, nemá již dle citovaného ustanovení prostor pro další úvahu či volbu mezi různými variantami postupu a studium ukončí.

[48] Z kasační stížnosti stěžovatele je nicméně zřejmé, že ve skutečnosti správním orgánům nevytýká nedostatek správního uvážení, ale to, že pouze převzaly závěry oborové rady, aniž by samy věc posoudily (fakticky tak namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované). S touto námitkou se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje.

[49] V rozsudku ze dne 11. 4. 2024, č. j. 4 As 407/2023–33, který městský soud v napadeném rozsudku přílehavě citoval, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[o]borová rada podle čl. 10 odst. 8 SZŘ UK (Studijní a zkušební řád – pozn. NSS) *projednává a schvaluje roční hodnocení plnění ISP, tj. hodnotí splnění požadavků vyplývajících ze studijního programu podle studijního zkušebního řádu podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách*. Pro správní orgány, které v posuzované věci rozhodovaly o ukončení studia podle § 56 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 68 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách, tedy logicky bylo hodnocení stěžovatele oborovou radu rozhodujícím podkladem. To však neznamená, že by hodnocení oborové rady bylo pro správní orgány rozhodující o ukončení studia závazné a byly z něj povinny bez dalšího vycházet. Lze si totiž představit situaci, kdy by z hodnocení oborové rady nebylo možné vycházet pro jeho závažné procesní či věcné vady“. Dále pak Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku dospěl k závěru, že v tehdejší věci správní orgány nepochybily, pokud vycházely z hodnocení oborové rady, jelikož v tehdejší věci z ničeho nevyplývala nesprávnost jejího doporučení podle čl. 10 odst. 8 písm. c) Studijního a zkušebního řádu k ukončení studia tehdejšího stěžovatele z důvodu neplnění studijních povinností. Zdůraznil také, že se žalovaná v tehdejší věci věcnou správností doporučení oborové rady (byť stručně) zabývala.

[50] K obdobnému závěru dospěl v nynější věci také městský soud, když v odstavci 21 napadeného rozsudku uvedl, že „[j]ak vyplývá ze samotného odůvodnění napadeného rozhodnutí (srov. zejména str. 14 a násl.), rektorka žalované se věcnou správností doporučení oborové rady zabývala a nesprávnost doporučení ukončit žalobci studium nevyplývá ani z obsahu správního spisu. Mezi stranami není pochyb o tom, že žalobce svou povinnost dokončit disertační práci, jako jedinou svou studijní povinnost, v průběhu akademického roku 2021/2022 ani následně v průběhu zimního semestru akademického roku 2022/2023 nesplnil. A to navzdory dosavadnímu velmi vstřícnému přístupu oborové rady i školitele. V takovém případě není dle názoru soudu pochyb o tom, že doporučení oborové rady k ukončení studia žalobce z důvodu

pokračování

čl. 10 odst. 8 písm. c) SZŘ UK (Studijní a zkušební řád – pozn. NSS) *bylo věcně opodstatněné a pokud se s ním správní orgány v dané věci ztotožnily, což náležitě odůvodnily, jednaly zcela v souladu s právními předpisy*“.

[51] S výše uvedeným závěrem městského soudu se zdejší soud ztotožňuje. Městský soud správně poukázal na to, že se žalovaná zabývala věcnou správností doporučení oborové rady. Z rozhodnutí žalované je také patrné, že se obsáhle zabývala odvolacími námitkami stěžovatele. Pouhá skutečnost, že se žalovaná s těmito námitkami neztotožnila a na základě vlastního posouzení dospěla ke stejnému závěru jako oborová rada, neznamená, že „*pouze mechanicky převzala závěr oborové rady*“, jak tvrdí stěžovatel.

[52] Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že rozhodnutí žalované není zatíženo nepřezkoumatelností, a městský soud proto nepochybil, pokud jej z tohoto důvodu nezrušil.

[53] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[54] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by měla procesně úspěšná žalovaná, které však v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec její úřední činnosti. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že se žádnému z účastníků nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 9. října 2025

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu